
daartoe aan het begin van het nieuwe werkseizoen voor geruime tijd aan al zijn verplichtingen zou moeten onttrekken. Op verzoek van de faculteit schreef Vos hem daarom een brief, waarin hij hem aanmoedigde toch vooral de uitnodiging te aanvaarden en de lange reis naar New Jersey te maken. Reeds jarenlang met Kuypers in persoonlijke correspondentie staande, schreef hij hem nu voor het eerst ook ambtshalve:

Indien het eenigszins mogelijk is, zou ik u dringend willen verzoeken de reis te doen en ons het genoegen en de eer van uwe tegenwoordigheid te bereiden. Ik zeg ons want de faculteit van ons seminarie heeft mij opgedragen [op] de zaak bij u aan te dringen. Uw werk voor de Heere en voor de gereformeerde theologie en de gereformeerde kerken is bij ons in eere en met dankzegging genieten wij de vrucht die tot ons komt, nu het laatst in uw schoone Encyclopaedie. Naar mijn overtuiging kan persoonlijke kennismaking tusschen dr. Warfield en anderen en u van beteekenis zijn voor de toekomst. Laat de gelegenheid niet voorbij gaan.⁶⁹

Er is weinig verbeeldingskracht voor nodig om te begrijpen, dat Kuypers graag op deze uitnodiging inging. Kuypers beschouwde de Verenigde Staten als het calvinistische land van de toekomst en hij had reeds het voornemen het te bezoeken, maar deze mogelijkheid om te schitteren voor 'one of the most distinguished audiences ever assembled in America'⁷⁰ leek bij voorbaat zijn *finest hour* te worden.

Kuypers schreef dus aan Vos dat hij zou komen. Maar in juni 1896 moest hij berichten toch voor de uitnodiging te moeten bedanken. Er waren ernstige moeilijkheden gerezen aan de Vrije Universiteit rondom de hoogleraar A.F. de Savornin Lohman, er werden later die maand Tweede Kamerverkiezingen gehouden met nog niet te voorzien gevolgen voor de Antirevolutionaire Partij en Kuypers stond onder ernstige kritiek binnen de Gereformeerde Kerken. In augustus zou een generale synode bijeenkomen, die zich uit te spreken had over bezwaren ingebracht tegen Kuypers neocalvinistische theologie en over de vraag of de theologische opleiding geschoeid zou moeten worden op de inzichten verwoord in Kuypers *Encyclopaedie* – dat wilde met name zeggen: vrij van de kerk en in een neocalvinistisch kader – of ingericht overeenkomstig de kerkelijke structuur van de Theologische School te Kampen en de daar voorgestane theologische inzichten. Nu de stand van zaken op diverse terreinen zo kritiek was,

69. Vos aan Kuypers, 30 april 1896. *Archief-Kuypers*.

70. Calhoun, *Princeton Seminary*, pag. 168.